

AVISHAI COHEN Izraelski "jazz vizionar" na 70. Dubrovačkim ljetnim igrama

piše Aleksandar Dragaš

Najutjecajniji jazz magazin DownBeat je izraelskog kontrabasista i skladatelja Avishaija Cohena, rođenog 1970. godine u kibucu u Kabri na sjeveru Izraela, nazvao "jazz vizionarom globalnih razmjera", a jedan od najuglednijih svjetskih dnevnih listova New York Times nahvalio je njegovu eklektičnost, izraženu i u stapanju "bliskoistočnih glazbenih tema" s jazzom, pa i "new age lirikom".

Reputaciju je stekao u drugoj polovini 90-ih i prvim godinama ovog stoljeća sedmogodišnjim angažmanom u sastavu velikog pijanista Chicka Coreea, suradnje poput onih s jednako važnim Herbiejem Hancockom i Wyntonom Marsalisom te, najbitnije od svega, s niskom hvaljenih albuma poput "Colors", "Continuo", "Aurora", "Duende", "1970", "Arvoles" i drugih, na kojima se okušava u brojnim glazbenim stilovima u rasponu od jaza do popa, od funka do izraelske tradicionalne glazbe, inzistirajući na raznovrsnosti i melodioznosti kao zaštitnom znaku njegovih autorskih djela. U neku ruku Cohenovi albumi su i most između orijentalnih i zapadnjačkih glazbenih tradicija pa nakon nastupa na Backstage Live Festivalu u Puli njegovo predstojeće gostovanje na Dubrovačkim ljetnim igrama "ulazi" u još primjereniji "ambijent" s obzirom na to da je i Dubrovnik tijekom stoljeća bio važno mjesto susreta i prožimanja Zapada i Orijenta. Baš kao i glazba Avishaija Cohena.

■ Što vas je privuklo jazzu, kako ste se kao glazbenik formirali u Izraelu te koliko vam je bilo teško, iako ste rano otišli studirati u New York, potvrditi se na američkoj i svjetskoj jazz sceni?

- S devet godina počeo sam svirati klavir. Jaco Pastorius bio mi je inspiracija kada sam prvi put čuo njegovu glazbu pa sam s četrnaest godina počeo svirati bas-gitaru, a tek poslije sam počeo učiti kontrabas. Vjerojatno sam oduvijek znao da ću u nekom trenutku prijeći na akustični kontrabas, ali sam do toga kasno došao, kad mi je bilo dvadeset. Tek sam onda stekao dovoljno samopouzdanja da se uhvatim u koštac s tim izazovom i prihvatim ovaj jedinstveni instrument uz sjajnog učitelja u Izraelu.

"Preživljavao sam u New Yorku svirajući na ulici, a onda je jedan poziv sve promijenio..."

Poznati kontrabasist i skladatelj uoči dolaska u Hrvatsku govori o glazbenim uzorima i zanimljivom profesionalnom putu

lu. Otad mi je kontrabas najbliži glazbeni suradnik, a preseljenje u New York bilo je velika odluka, ali morao sam to učiniti zbog svoje glazbe. U početku je bilo teško jer sam preživljavao svirajući na ulici i radeći u gradevini, ali 1997. godine jedan je poziv Chicka Coreea sve

promijenio. Jednom sam Chickovu prijatelju prethodno dao demosnimku bez neke osobite nade da će me zamijetiti. Chick mi je rekao da ju je preslušao u autu i nazvao me nekoliko tjedana kasnije, oduševljen njenom svježinom. Tada sam postao član sastava Chick Coreea's

New Trio i suosnivač njegova sastava Origin. Uz to mi je Chick 1998. pomogao da snimim svoj prvi album "Adama".

■ Slušajući vaše albume, dojam je da na vas nije utjecao samo jazz kojemu ste bili izloženi i tijekom studija u New Yorku, nego glazba

s raznih strana svijeta, posebice s Mediterana. Ponekad pjevate i na ladinu, odnosno židovsko-španjolskom jeziku. Je li to sefardsko naslijeđe?

- Mogu reći da sam se kao glazbenik formirao pod majčinim utjecajem. Moja je majka sefardskih korijena i govori ladino pa je ta glazba utjecala na mene. Ona predивно pjeva i prije osamnaest godina snimili smo obiteljski album. Na moj rad utječe glazba iz raznih krajeva - afrokarijska, zapadnjačka, bliskoistočna i klasična, a u novije vrijeme privuklo me nekoliko izraelskih narodnih pjesama. Moja majka i otac snažno su utjecali na mene i oba zvuka su se mogla čuti u našem domu od mog djetinjstva. Nema dvojbe da je u mojoj glazbi jazz snažno zastupljen, ali od rane dobi sam otvoren tolikim različitim vrstama glazbe, i to je također primjetno. Mislim da je moj zvuk instinktivan i specifičan otkad sam počeo svirati jer su glazba i glazbenici na mene utjecali cijeli život. Ali, to sam oduvijek imao u sebi, nešto poput nakane.

"Kao glazbenik formirao sam se pod majčinim utjecajem. Moja je majka sefardskih korijena i govori ladino pa je ta glazba utjecala na mene. Ona predивно pjeva i prije osamnaest godina snimili smo obiteljski album"

■ Što ste naučili od legendarnog jazz skladatelja i pijanista Chicka Coreea s kojim ste godinama svirali kao basist u njegovu sastavu i iz suradnje s Herbiejem Hancockom?

- Tijekom godina učio sam od mnogo ljudi, ali Chick Coreea je bio moj veliki učitelj i dobar prijatelj. Bio je nevjerojatno velikodušan s glazbom i glazbenicima na pozornici i imam jako lijepa sjećanja na vrijeme kad sam bio dio toga. Tijekom tih šest godina koje sam proveo s njim, Chick me naučio kako biti voda benda i kako komunicirati s publikom. To je bilo presudno za moju glazbu i nastupe, što nikad nisam zaboravio.

■ Nakon odlaska iz sastava Chick Coreea New Trio osnovali ste i vlastitu diskografsku kuću. Zašto i s kojim ciljem te koje ste i kakve glazbenike privukli ili nastojite privući na Razdaz Recordz? Je li

danas, s obzirom na virtualnost i gotovo besplatnu dostupnost glazbe, uopće artistički važno, ali i financijski smisleno imati vlastitu diskografsku kuću?

- Zahvaljujući tome što sam 2002. pokrenuo vlastitu diskografsku kuću Razdaz Recordz, više sam se zainteresirao za druge glazbenike, osobito one mlade koji su tek na početku karijere. Uživam u tome što imam priliku pomoći drugima u ostvarenju njihovih snova kao i u inspiraciji koju u njima pronalazim. Vlastita diskografska kuća pruža određenu slobodu, u umjetničkom oblikovanju, primjerice dizajnu, u izboru skladbi i definiranju cjelokupne poruke, podrazumijeva određenu razinu kontrole nad stvarima, dostupnost CD-a i ploča, koje su danas vrlo popularne, a ljubitelji glazbe mogu je slušati i otkrivati i putem streaminga i drugih kanala. Zadovoljan sam tim stalnim razvojem i time što mogu utjecati na budućnost te pomagati drugim glazbenicima.

■ Suradivali ste i s Aliciom Keys i Bobbyjem McFerrinom, ali i s Izraelskom i Londonskom filharmonijom. Koliko je lagano ili zahtjevno svirati s tako različitim glazbenicima u rasponu od pop-pjevača do klasičnih glazbenika?

- Zahvaljujući tim i brojnim drugim suradnjama, tijekom godina sam se razvio i postao umjetnik kakav sam danas. Uvijek sam otvoren za suradnje ako ih mogu uklopiti u svoj raspored i kada glazba može teći... Čarolija se krije u raznolikosti! Volim nastupati u sklopu svog projekta sa simfonijskim orkestrom, nadam se da ću ga u budućnosti predstaviti i u Hrvatskoj, ali o tome nekom drugom prilikom!

■ Kakvo iskustvo nosite s nastupom na Backstage Live Pula Festivalu, što vam se najviše dopalo u Hrvatskoj i koliko će predstojeći koncert u Dubrovniku biti sličan ili drugačiji u odnosu na onaj u Puli?

- Da, tamo sam nastupio prošle godine sa svojim bendom s kojim sam izvodio album "1970", što je bilo uistinu sjajno, pogotovo zato što smo prošlo ljeto morali otkazati koncert jer nam je let bio otkazan pa smo ga, nažalost, morali ponovno rezervirati u posljednji trenutak, ali na kraju je sve dobro prošlo!

Sada dolazim u Dubrovnik sa svojim triom, sa suradnicima Elchinom Shirinovom, pijanistom, i bubnjarom Noamom Davidom, a izvodit ćemo glazbu s mog novog albuma "Arvoles" i drugu glazbu iz prošlih i budućih vremena. Radujem se tome! 🎵